

ROMÁNIA FEBRUÁRBAN ÉS MÁRCIUSBAN IS VITT KATONAI ESZKÖZÖKET A SZOMSZÉDOS ORSZÁGNAK

Hadi szállítmányok Ukrajnának

Már az orosz–ukrán háború kitörése utáni napokban szállított katonai eszközöket Ukrajnának a román védelmi tárca, ezek egy részének ellenértékét pedig az EU megtéríti a védelmi minisztérium dokumentumának tanúsága szerint.

» BALOGH LEVENTE

Románia már az Ukrajna ellen Oroszország által indított háború negyedik napjától, február 27-étől adományozott Ukrajnának katonai eszközöket, a szállítások március 4-éig tartottak, az ezzel kapcsolatos költségeket pedig az Európai Unió részben megtéríti – derült ki csütörtökön egy, a Profit.ro portál birtokába jutott védelmi minisztériumi dokumentumból.

Az irat alapján az Európai Unió Tanácsa még február 28-án két határozatot fogadott el arról, hogy halálos és nem halálos eszközökkel is támogatják az ukrán hadsereget. Ezekben azt is rögzítették, hogy a támogatást a tagállamok védelmi minisztériumai bonyolítják le, és azt is, hogy a védelmi tárca által az ukrán haderőnek szállított harci eszközök ellenértékét az EU költségvetéséből visszafizetik. Az összegek megállapítása után az EU illetékes hatóságai szerződést kötnek a védelmi minisztériummal azok kifizetéséről.

A bukaresti védelmi tárca közlése szerint a visszafizetett összegeket a katonai képességek fejlesztésére fordítják majd,

Támogatás. Egy, a feltételezések szerint Romániában gyártott lövedék Ukrajnában

nevezetesen a készletek pótlására, a katonai infrastruktúra fejlesztésére és a hadsereg felszerelésére. A dokumentum szerint a védelmi tárca február 27. és március 4. között szállított katonai eszközöket Ukrajnának, és március 10-én kérte az EU-tól az eszközök ellenértékének kifizetését. Az igénylés átvizsgálását követően az a döntés született, hogy csak az elsődleges fontosságú katonai eszközök ellenértékét fizetik ki, a többiét nem. Ugyanakkor sem az nem derül ki, mekkora összeget kap vissza Románia, sem az, hogy milyen katonai eszközöket szállított az ukránoknak. Az összeget egy júniusi döntés értelmében a 2022 és 2027 közötti időszakban térítik vissza, ugyanakkor Románia azon tíz EU-tagállam egyike, amely már idén kap visszatérítést.

Az EU első körben 500 millió értékű támogatást hagyott jóvá Ukrajna javára, ugyanakkor a tagállamok által március 11-éig szállított katonai eszközök értéke ezt meghaladja: 596 millió euró. Ezért csak részben térítik meg a szállított eszközök árát, arányosan csökkentve a visszafizetendő összeget.

Mint ismeretes, a román kormány még február 27-én jelezte, hogy 3 millió értékű támogatást szállított Ukrajnába: üzemanyagot, golyóálló mellényeket, rohamsisakokat, lőszert, katonai felszerelést, élelmiszert, vizet és gyógyszereket. Júniusban a kormány törvényt módosított, lehetővé téve, hogy a román haderő tartalékaiból is szállítsanak eszközöket az ukrán haderőnek. Korábban egyébként sem Románia, sem Ukrajna nem erősítette meg hivatalosan, hogy Románia fegyverekkel támogatná Ukrajnát.

Mint arról beszámoltunk, múlt héten egy, a Ukraine Weapons Tracker Twitter-oldal által nyilvánosságra hozott felvétel tanúsága szerint a romániai Romarm fegyverüzemben gyártott lövedéket is használnak az ukrán hadseregnél. A felvétel egy, a felirata alapján a Romarm által 2022-ben gyártott lövedék látható, amelyet egy 2S21 Gvozdnyika 122 milliméteres önjáró tarackba töltek be. Florin Spătaru gazdasági miniszter tegnap közölte, vizsgálatot indítottak a felvétel ügyében, de egyelőre nincs arra vonatkozó bizonyíték, hogy a lövedéket Romániából szállították Ukrajnába. Szerinte a rajta látható RO feliratnak nincs köze Romániához.

Csökkenen Románia a vakcinaveszteséget

Románia azt kérte az Európai Bizottságtól, hogy csökkentse az országnak szállított koronavírus elleni oltóanyag mennyiségét, amit pedig szállít, az az új vírusvariánsok elleni vakcina legyen – jelentette be Alexandru Rafla egészségügyi miniszter. A tárcavezető szerdán este az Antena 3 hírcsatornának nyilatkozva elmondta, az országban jelenleg is több mint nyolcmillió adagnyi vakcina van raktáron, amit az érdektelenség miatt nem használtak fel, és eladni vagy eladományozni sem lehetett. Ezek előbb-utóbb lejárnak, és a megsemmisítésük is pénzbe kerül. Rafla szerint összességében több százmillió eurós költségről van szó. Ezért azt kérték az EB-től, hogy kevesebb vakcinát szállítsanak, amit pedig szállítanak, az olyan legyen, amelyet már a jelenleg terjedő vírusvariánsok, vagyis az omikron BA-4-es és BA-5-ös variánsa ellen fejlesztettek ki.

Románia a 2020–2021-es időszakra 25 millió adagnyi vakcinát vásárolt, és a 2022-es–2023-as időszakra további 32 millió adagra jelentkezett be. Az 2020–2021-es időszakban vásárolt oltóanyag 402,5 millióba kerül, a 2023-ig érkezőkért pedig 178 milliót kell kifizetnie. Rafla szerint a veszteségeket azzal sikerült csökkenteni, hogy Magyarországnak és Németországnak összesen 7,5 millió adagnyi vakcinát adtak el.

A miniszter azt is elmondta, hogy a jelenlegi hullám lecsengését jelző napi 2000-es esetszámcsökkenés normálisnak minősül, mivel Romániában már elértük a csoportos immunitást. Mindazonáltal megjegyyezte, hogy a pandémia még nem ért véget. Tegnap amúgy 5485 új fertőzöttről érkezett hír, kórházban 3542 személy volt – 159-cel kevesebb, mint egy nappal korábban –, intenzív osztályon 269 beteget ápoltak, 24 óra alatt 24-en hunytak el. (B. L.)

» RÖVIDEN

Budapesten fogtak el egy FBI által keresett férfit

Budapesten fogtak el egy 36 éves magyar–román kettős állampolgárságú férfit, akit azért keresett az FBI (az amerikai szövetségi nyomozóiroda), mert a gyanú szerint 2007-ben társaival vírus befecskendezésével zsarolt egy párt az Egyesült Államokban – közölte a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda (NNI) csütörtökön. A rablóbanda a nőt és élettársát megkötözte, késsel és egy pisztollyal sakkban tartotta őket, majd befecskendezett nekik egy olyan szert, amelyről azt állították, hogy halálos vírus. Az ellenanyag átadását nagy összeghez köthették. A sértettek számlavezető bankfiókjai azonban – korábbi hasonló esetekből tanulva – az atípusos átutalások teljesítését megtagadták. Ekkor az elkövetők altatót itattak a sértettekkel, és az autójukkal elmenekültek. A most elfogott Stefan Alexandru B.-t az FBI az egyik legveszélyesebb bűnözőként kereste. A szövetségi nyomozók 10 ezer dolláros pénzjutalmat is felajánlottak a nyomravezetőnek. Stefan Alexandru B. kiadásáról a bíróság dönt.

Terhességmegszakítást tiltó törvény Észak-Karolinában

Egy észak-karolinai szövetségi bíróság visszaállította a terhességmegszakítás tilalmára vonatkozó törvényt az állam területén. A törvényerőre emelkedő jogszabály megtiltja a terhesség megszakítását a 20. hét után, az egészségügyi vészhelyzetek kivételével.

» Többen meghaltak a Harkivot és térségét ért újabb támadásban

Négy ember meghalt, 20 megsebesült csütörtökre virradóra az orosz erőknek a kelet-ukrajnai Harkiv és a közeli Belgorod és Krasznohrad elleni támadásaiban – közölte a régió kormányzója. Oleh Szinyehubov Telegram-üzenetben arról tájékoztatott, hogy az orosz csapatok nyolc rakétát lőttek ki Belgorodra. Az egyik rakéta egy lakóépületet talált el, amely részben megsemmisült, a sebesültek között két gyerek is van – tette hozzá. Harkivot szerda este is rakétatámadás érte, akkor hatan vesztették életüket, és 16 sebesültről tudni. Amúgy csütörtökön Ukrajnába érkezett Recep Tayyip Erdogan török államfő, hogy Volodimir Zelenskij ukrán elnökkel tárgyaljon, szerdán pedig Antonio Guterres ENSZ-főtitkár utazott az országba. Ennek kapcsán Moszkva azzal vádolja Kijvet, hogy nagy horderejű provokációra készül a zaporizzsjai atomerőműben pénteken, az ENSZ-főtitkár ukrainai látogatása idején, amellyel kapcsolatban Moszkvát fogják megvédeni az erőműben bekövetkezett katasztrófa előidézésével. Egyébként szerdán a Zaporizzsja megyei Moszkva-barát hatóságok azt közölték: őrizetbe vették a zaporizzsjai erőmű két alkalmazottját, akiket azzal vádolnak, hogy irányszóként segítették az ukrán tűzértséget.

Mire elég Románia hadserege?

» PATAKYISTVÁN

Nincs jó véleményük a román hadseregről a lengyeleknek, legalábbis a Defence 24 katonai témákra szakosodott portál újságíróinak. A lap kiemeli, hogy Románia az éves GDP-jének 2,5 százalékát védelmi célokra költi. Az elemzés szerint a román hadsereg F-16-os repülőgépei csak korlátozott mértékben képesek önmagukban megvédeni az ország légtérét. A kiadvány cikkében körülbelül 64 500 aktív romániai katonával számol. A hadsereg felszereltségével kapcsolatos következtetés, hogy bár Románia beszerzi a legújabb generációs technológiát, például a HIMARS-t vagy a Patriotot, az eszközök nagy része régi. A Defense Romania portál által idézett lengyel elemzés 717 tankot említ, de hozzáteszi: még mindig vannak közöttük T-55-ösök. Kissé jobb a helyzet a gyalogsági harcjárművek tekintetében, ahol az MLI-84 Jderul Spike páncéltörő rakétákkal van fel-

szerelve. Ami a páncélozott járműveket illeti, folyamatban van a Piranha 5 utánpótlási program, de Piranha 3-ak már használatban is vannak. Ebben a kategóriában a lengyelek megemlítik még a mintegy háromszáz Humveet, de azt is, hogy a különleges alakulatok új páncélozott JLTV-eket kapnak.

A román légierőt erősítő, első századot alkotó 17 F-16 Fighting Falcon és a „csak tizenhét működőképes MiG 21 LanceR” nem nyúgözi le a lengyel elemzőket. „A légierő kapacitása Románia légtérének védelmére nagyon korlátozott” – fogalmaz a cikk. Megjegyezi ugyanakkor: még 32 F-16-os AM/BM változatot terveznek vásárolni Norvégiából. „Hosszú távon ezeket a gépeket F-35-ösre kell cserélni” – állapítja meg az elemzés. Megemlítenek még 58 IAR 330-as helikoptert és csak 12 Shadow 600-as drónt.

Márciusban a Szabad Európa román kiadásának nyilatkozva Claudiu Degeratu nemzetbiztonsági szakértő sem volt elra-

gadtatva a hadsereg technológiai potenciáljától. „Nincsenek tengeri erőink, vadászrepülőink is alig, leszámítva néhány F-16-ost. (...) Nagyon lentről indultunk: a felszerelés nagy része még a kommunista korszakból származik. És ezeknek csak kisebb része – amit kifejezetten NATO-tevékenységre szántak – rendelkezik megfelelő harci képességgel” – mondta a Degeratu. Szerinte a 2014 óta tartó időszak, és különösen az orosz–ukrán háború kirobbanása nagyon is akuttá teszi a haderőfejlesztés kérdését, és stratégiaváltást követelnek meg. A Főtér portál által idézett Hari Bucur-Marcu biztonáspolitikai szakértő úgy látta, Románia képtelen lenne egymagában ellenállni egy orosz invázióknak. „Valószínűleg kevesebbre lenne képes, mint az ukrán hadsereg” – fogalmazott. Hozzátette ugyanakkor, hogy Románia NATO-tag, a NATO-erők és Oroszország közti arány pedig tíz az egyhez a katonai szövetség javára.